

VÅR DATO 11.04.2022 DERES DATO VÅR REFERANSE 2022/12795 86853/2022 DERES REFERANSE

VÅR SAKSBEHANDLER Tom Rune Smith tlf 48861849

ARCTIC CENTER AS Postboks 666 NO 9257 TROMSØ

Att.Erik Joachimsen

Vi trenger flere opplysninger for å behandle søknaden – varsel om avslag på søknad.

Saken gjelder Tromsø - Gnr/Bnr 66/4 - Straumsvegen - søknad om samtykke.

Vi viser til søknad av 07.03.2022 om samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9. Vi mottok søknaden fra IHUGA AS på vegne av ARCTIC CENTER AS. Vi trenger flere opplysninger før vi kan behandle søknaden.

For å unngå at vi avslår søknaden om samtykke, må dere sende oss dokumentasjonen som mangler, innen 07.05.2022.

Søknaden omfatter tiltakstype Skianlegg og bygningstype Idrettshall.

Bruksareal (BRA) for tiltaket er noe uklart. Totalt antall arbeidstakere vil være ca 15-20 (framtidige)

Ifølge søknaden omhandler tiltaket et nytt skianlegg beliggende ved Kvaløya, Tromsø kommune. Tiltakshaver og arbeidsgiver vil være Artic Center AS. Arbeid/arbeidsprosesser vil være cafedrift, preparering av løyper, noe klargjøring av utstyr og butikkarbeid.

Tiltaket består av en stor bygning som inneholder verksted/garasje, butikk, lager, varmestue, cafe/lounge, kontorer, møterom, brukertoaletter, kjønnsdelte garderober med dusj for arbeidstakere, HCWC for arbeidstakere, renholdsrom og bøttekott. Spiserom/pauserom på ca 30 m2 i plan U1 Tilkomst via etasje er via trapperom og heis.

I tillegg vil det være noen heishus i forbindelse med heisanlegget.

Dette har vi mottatt fra dere

Saksbehandlingen er basert på følgende dokumentasjon:

- 1 brev.pdf
- 2 Søknad om Arbeidstilsynet samtykke.pdf
- 3 Arbeidsgivers medvirkning.pdf
- 4 Redgjørelse for fysiske arbeidsmiljøfaktorer.pdf
- 5 P1933_1-1-102 plan.pdf
- 6 P1933_1-1-112 plan.pdf

www.arbeidstilsynet.no


```
7 Rammesøknad_Tromsø resort fase 1_220225.pdf
8 Vedleggsopplysninger (1).pdf
9 Gjennomføringsplan (1).pdf
10 Søknad om rammetillatelse.pdf
11 P1933_1-1-111_B02.pdf
12 P1933_1-1-310_B02.pdf
13 P1933_1-1-211_B02.pdf
14 P1933_1-1-320_B02.pdf
15 P1933_1-1-301_B02.pdf
16 P1933_1-2-000_B02.pdf
17 P1933_1-1-241_B02.pdf
18 P1933 1-1-340 B02.pdf
19 P1933_1-1-191_B02.pdf
20 P1933_1-1-112_B02.pdf
21 P1933 1-1-330 B02.pdf
22 P1933_1-3-203_B02.pdf
23 P1933_1-3-202_B02.pdf
24 P1933_1-3-205_B02.pdf
25 P1933_1-3-204_B02.pdf
26 P1933_0-0-004_B02.pdf
27 P1933_0-0-005_B02.pdf
28 P1933 0-0-006 B02.pdf
29 P1933_0-0-003_B02.pdf
30 P1933_0-0-007_B02.pdf
31 P1933_0-0-008_B02.pdf
32 P1933 0-0-002 B02.pdf
33 P1933_0-0-001_B02.pdf
```

Dette mangler

Totalt BRA Ventilasjon Kjemisk helsefare Støy

Totalt BRA

• Ber om at dere oppgir totalt BRA på tiltaket. Dette innbefatter alle etasjer i velkomstsenteret og alle heishusene.

Ventilasjon

Arbeidsplassforskriften §§ 2-14 og 7-1 stiller krav til klima, ventilasjon, luftkvalitet med mer. Arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplassene og personalrommene får tilfredsstillende klima når det gjelder temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og at de beskytter mot giftige eller helsefarlige stoffer.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for ventilasjonsanlegg er i tråd med de gjeldende kravene.

Det kommer fram i søknaden at prosjekteringen med inneklima og ventilasjon ikke er ferdigprosjektert.

• Ber om at dere redegjør og dokumenterer med skjema 444 og luftmengdeberegninger (romskjema) som viser at kravene til inneklima og ventilasjon er ivaretatt.

Krav til ventilasjon

Arbeidsplassforskriften stiller krav til inneklima. Arbeidslokaler og arbeidsplasser, eller andre områder som arbeidstakerne har tilgang til og hvor arbeidet eller prosesser kan føre til forurensning av luften, skal ha mekanisk ventilasjon og prosesstilpasset avsug. Dette skal sørge for at konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren holdes på et forsvarlig nivå.

Arbeidstilsynets veiledninger Inneklima og luftkvalitet på arbeidsplassen og Ventilasjon på arbeidsplassen inneholder normer for tilfredsstillende inneklima og luftkvalitet. Veiledningen fastslår at balansert mekanisk ventilasjon som hovedregel sikrer tilstrekkelig luftskifte og dermed tilfredsstillende inneklima generelt. Dette legges til grunn for vår forvaltningspraksis.

Arbeidstilsynets stiller ikke konkrete krav til løsninger, men til dokumentasjon som viser at dere planlegger løsninger som gir tilfredsstillende inneklima uavhengig av arbeidets art. Velger dere ventilasjonsløsninger som oppfyller normene som er angitt i veiledningene, vil kravene til inneklima og luftkvalitet normalt være ivaretatt.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til tilfredsstillende inneklima forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, og lenker til det aktuelle regelverket ved å følge lenkene nedenfor.

- Dokumentasjonskrav: www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/veiledning-til-dokumentasjonskrav-ved-soknad-om-arbeidstilsynets-samtykke/krav-til-ventilasjon/
- Inneklima og luftkvalitet på arbeidsplassen: www.arbeidstilsynet.no/tema/inneklima/
- Ventilasjon på arbeidsplassen: www.arbeidstilsynet.no/tema/inneklima/ventilasjon/
- Krav til fysisk arbeidsmiljø: www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/sjekkliste-for-krav-til-fysisk-arbeidsmiljo/

Kjemisk helsefare

Arbeidsmiljøloven §§ 4-4 første ledd og 4-5 første ledd krever at bygningsmessige forhold skal være fullt forsvarlige og at arbeidstaker skal sikres mot ulykker, helseskader og særlig ubehag ved kjemikaliehåndtering. Arbeidsplassforskriften § 2-1 femte ledd utdyper arbeidsmiljøloven §§ 4-4 og 4-5, og sier blant annet at kjemiske prosesser bør innesluttes så langt det går, og at man så langt som mulig skjermer arbeidstakere for å bli utsatt for kjemisk helsefare gjennom bygningsmessige tiltak.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at planene for å redusere kjemisk helsefare er i tråd med de gjeldende kravene.

I søknaden beskriver det at det vil være noe forurensning av arbeidsmiljøet. Spesielt i verksted og sliperom. Det vises til at det vil være naturlig utlufting i verksted.

 Ber om at dere redegjør for hvilke forurensninger og hvilke kjemikalier som kan risikere helsefare og hvilke spesifikke bygningsmessige tiltak som skal utføres for å ivareta kravene i Arbeidsmiljøloven og dets forskrifter.

Krav til å redusere kjemisk helsefare

Krav til å redusere kjemisk helsefare framkommer av arbeidsplassforskriften § 2-1 femte ledd og suppleres av forskriftens kommentardel, andre aktuelle bestemmelser i forskriften og veiledninger.

Ved valg av bygningsmessige løsninger skal tiltakshaver redusere risikoen for at arbeidstakere blir utsatt for kjemikalier og forurensning i arbeidsatmosfæren. Arbeidsplasser, arbeidsutstyr og prosesser skal skjermes fra omgivelsene når det utføres arbeid som kan innebære belastning, fare eller helserisiko for andre arbeidstakere, for eksempel på grunn av lukt, sprut eller luftforurensing. Kjemiske prosesser bør innesluttes så langt det er mulig.

Det skal være mulighet for å spyle med rikelige mengder rent vann på arbeidssteder hvor helsefarlige stoffer og stoffblandinger håndteres, og det er fare for sprut og søl, jf. arbeidsplassforskriften § 7-4. På utsatte arbeidsplasser må det være nøddusjer som utløses automatisk når man stiller seg under dem. Hvis det er mulig, bør vannet være temperert, fordi det kan være nødvendig at spylingen foregår over lengre tid.

Det skal også være mulig å spyle øynene i umiddelbar nærhet av arbeidsstedet. Vi anbefaler fastmonterte øyedusjer i nærheten av områder hvor det brukes etsende kjemikalier. I tilfeller der arbeidstakerne kan bli eksponert for kreftfremkallende eller mutagene kjemikalier, skal det være vaskemuligheter i eller i umiddelbar nærhet av arbeidslokalene.

Kjemikalier skal håndteres og oppbevares på en fullt forsvarlig måte slik at helseskader, brann, eksplosjon og andre ulykker unngås, jf. forskrift om utførelse av arbeid § 3-7. Dere må derfor prosjektere med egnede rom for oppbevaring av kjemikalier. Dette bør også gjelde kjemikalieavfall. Rommene skal ha egen ventilasjon/utlufting hvis det er fare for at kjemikaliene kan komme ut i arbeidsatmosfæren. Rommene bør være dimensjonert for den mengden kjemikalier som virksomheten har bruk for til enhver tid.

Vi gjør oppmerksom på at kravene for å redusere kjemisk helsefare forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, og lenker til det aktuelle regelverket ved å følge lenkene nedenfor.

- Helserisiko ved bruk av kjemikalier: www.arbeidstilsynet.no/tema/kjemikalier/
- Ventilasjon og forurensning og bruk av kjemikalier på arbeidsplassen:
 www.arbeidstilsynet.no/tema/inneklima/ventilasjon/ventilasjon-ved-forurensninger-og-bruk-av-kjemikalier-pa-arbeidsplassen/

Støy

Arbeidsmiljøloven § 4-4 første ledd stiller krav til det fysiske arbeidsmiljøet og til at arbeidsplasser skal

innredes og utformes slik at arbeidstakerne unngår uheldige fysiske belastninger. Støyforhold skal være forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt tilstrekkelige opplysninger om at arbeidslokalene og arbeidsplassene planlegges slik at hver enkelt arbeidsplass er beskyttet mot støy i tråd med de gjeldende kravene.

I søknaden opplyses det at det kan forekomme noe støy tilknyttet aktiviteter i verksted og garasje. Derimot opplyses det ikke hva som er tiltenkt for å redusere fare for helseskader.

• Ber om at dere redegjør og dokumenterer med spesifikke bygningsmessige tiltak som skal utføres for å ivareta kravene til støy.

Krav til beskyttelse mot støy

Arbeidsplassforskriften kapittel 2 utdyper kravene i arbeidsmiljøloven, og § 2-16 stiller særskilte krav til at de enkelte arbeidsplassene skal være beskyttet mot blant annet støy:

- Arbeidsplassene må utformes slik at årvåkenheten ikke svekkes eller at det blir vanskelig å holde en samtale.
- Lydabsorberende materialer og avskjerming mot lyd skal benyttes i nødvendig omfang slik at arbeidsplasser og personalrom beskyttes mot støy.
- Støy fra tekniske innretninger skal tas i betraktning.
- Fundamenter og festeanordninger for arbeidsutstyr skal innrettes slik at det ikke forårsaker unødig støy.

Ifølge kommentarene til § 2-16 er den mest effektive løsningen for å forebygge og bekjempe støy, å fjerne eller isolere lydkilden. Dette må alltid vurderes når en planlegger arbeidsplassene og installasjon av utstyr i arbeidslokalene.

Tiltaket må oppfylle grenseverdiene for støy

Forskrift om tiltaks- og grenseverdier § 2-1 plasserer ulike arbeidsforhold i støygrupper basert på hvilket arbeid som skal utføres. Hver støygruppe har en tiltaksverdi som krever ulike støyforebyggende tiltak, og støybelastningen bør reduseres til minst 10 desibel under denne verdien.

Forskriftens § 2-2 angir absolutte grenseverdier for hvor mye støy arbeidstakere kan eksponeres for. Grenseverdiene sier at det daglige eksponeringsnivået kan være på maksimalt 85 desibel ($L_{ex, 8h}$ = 85 dB), og at toppverdien av lydtrykknivået (impulsstøy) kan være på maksimalt 130 desibel ($L_{pc, peak}$ = 130 dB).

Tiltakshaver må derfor prosjektere arbeidslokalene ut fra hvilke arbeidsforhold/støygrupper de ulike rommene sorterer under, og må sørge for bygningsmessige tiltak som bidrar til at de absolutte grenseverdiene ikke overskrides.

Spise- og hvilerom er plassert i støygruppe 1. For spise- og hvilerom skal kun bakgrunnsstøy fra installasjoner, tilstøtende lokaler og omgivelser inngå i vurderingen.

Tiltakshaver må velge løsninger som oppfyller kravene

Forskriftene stiller ikke konkrete krav til bygningsmessige løsninger, og tiltakshaveren må derfor selv

vurdere hvilke løsninger som forhindrer, forebygger og bekjemper støy i sin virksomhet. Uavhengig av hvilke løsninger dere velger, må løsningene dokumentere at arbeidsgiveren har sørget for at hver enkelt arbeidsplass er beskyttet mot støy i tråd med kravene over.

For mer informasjon om risikovurdering av helsefare ved støy, se forskrift om utførelse av arbeid kapittel 14.

Vi gjør oppmerksom på at kravene til å beskytte arbeidstakere mot støy forvaltes strengt. Dere finner nærmere veiledning om kravene og hvordan de kan oppfylles, på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/sjekkliste-for-krav-til-fysisk-arbeidsmiljo/, www.arbeidstilsynet.no/tema/stoy/ og på www.arbeidstilsynet.no/tema/stoy/ og på www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-utforelse-av-arbeid/3/14/.

Vi fortsetter å behandle saken når vi har fått dokumentasjonen over.

Det er tiltakshaver som skal sørge for at søknaden gir alle nødvendige opplysninger, og som må ettersende den dokumentasjonen som mangler. Saksbehandlingstiden regnes fra det tidspunkt søknaden er komplett.

Om Arbeidstilsynets rett til å kreve opplysninger

Ifølge forskrift om administrative ordninger § 12-1 kan Arbeidstilsynet kreve alle opplysningene som framgår av Arbeidstilsynets søknadsskjema, og ellers alle de opplysninger som er nødvendig for at vi skal kunne vurdere om lovens krav er oppfylt i det enkelte tilfelle.

Hva skal søknaden dokumentere?

Søknaden om Arbeidstilsynets samtykke skal dokumentere at tiltaket planlegges med bygnings- og utstyrsmessige løsninger som er i samsvar med kravene i regelverket, slik at arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd ivaretas. Arbeidslokalene og arbeidsplassene skal være tilpasset arbeidets art, særskilte risikoforhold ved driften og den enkelte arbeidstakers behov. Kravene til personalfasiliteter skal ivaretas.

Kommunen kan ikke gi igangsettingstillatelse uten vårt samtykke

Merk at kommunen ikke kan gi igangsettingstillatelse uten samtykke fra Arbeidstilsynet, jf. plan- og bygningsloven §§ 21-4 og 21-5.

Vi sender derfor kopi av dette brevet til TROMSØ kommune for å gjøre oppmerksom på at dere ikke har fått Arbeidstilsynets samtykke etter arbeidsmiljøloven § 18-9.

Dere kan klage

Dere kan klage dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi de opplysningene vi spør etter, jf. forvaltningsloven § 14. Fristen for å klage er tre dager fra dere mottar dette brevet.

For mer informasjon om klageinstans, framgangsmåte ved klage, retten til å se dokumentene i saken og søksmål, se www.arbeidstilsynet.no/klage/. Dere kan ikke reise søksmål før klageadgangen er prøvd, jf. forvaltningsloven § 27b.

Gi informasjonen videre til arbeidsmiljøutvalget, verneombudet eller ansattes representant

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakerne medvirker i samtykkebehandlingen. Arbeidsmiljøutvalget og verneombudet har formelle roller som skal sikre slik medvirkning. Vi ber dere derfor om å gjøre arbeidsmiljøutvalget kjent med dette brevet. Hvis virksomheten ikke har arbeidsmiljøutvalg, ber vi dere om å gjøre verneombudet kjent med brevet. Har dere inngått avtale om annen ordning enn å ha verneombud, skal dere gi kopi av brevet til ansattes representant.

Hvis tiltakshaver er utleier, skal dere gi en kopi av brevet til alle arbeidsgivere som er leietakere. Dette for at de skal kunne orientere egne arbeidsmiljøutvalg, verneombud eller ansattes representant.

Se arbeidsmiljøloven § 7-2 annet ledd bokstav c) og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 2-2 tredje ledd bokstav a).

Mer informasjon?

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynets samtykke og krav til det fysiske arbeidsmiljøet på www.arbeidstilsynet.no/tema/byggesak/.

Send dokumentasjon via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi referansenummer 2022/12795. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/post/.

Med hilsen Arbeidstilsynet

Tommy Pedersen seksjonsleder

Tom Rune Smith senioringeniør

Dette brevet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

IHUGA ASAnders Koller TufteBauneveien 551182OSLOTROMSØ KOMMUNEByggesakskontoretPostboks 69009299TROMSØ

